

వాల్మీకి రామాయణం-

కిష్కింధకాండ

2. ద్వితయః సర్గః - సుగ్రీవమంత్రః

|| సుగ్రీవమంత్రః ||

తౌ తు దృష్ట్వా మహాత్మానౌ భ్రాతరౌ రామలక్ష్మణౌ |
 వరాయుధధరౌ వీరౌ సుగ్రీవః శంకితోఽభవత్ || 1 ||

ఉద్విగ్నహృదయః సర్వాః దిశః సమవలోకయన్ |
 న వ్యతిష్ఠత కస్తింశ్చిద్ధేశే వానరపుంగవః || 2 ||

నైవ చక్రే మనః స్థానే వీక్షమాణో మహాబలౌ |
 కపేః పరమభీతస్య చిత్తం వ్యవససాద హ || 3 ||

చింతయిత్వా స ధర్మాత్మా విమృశ్య గురులాఘవమ్ |
 సుగ్రీవః పరమోద్విగ్నః సర్వైరనుచరైః సహ || 4 ||

తతః స సచివేభ్యస్తు సుగ్రీవః ప్లవగాధిపః |
 శశంస పరమోద్విగ్నః పశ్యంస్తౌ రామలక్ష్మణౌ || 5 ||

ఏతౌ వనమిదం దుర్గం వాలిప్రణిహితౌ ధ్రువమ్ |
 ఛద్వనా చీరవసనౌ ప్రచరంతావిహాగతౌ || 6 ||

తతః సుగ్రీవసచివా దృష్ట్వా పరమధన్వినౌ |
 జగ్గుర్నిలితటాత్తస్మాదన్యచ్ఛిఖరముత్తమమ్ || 7 ||

తే క్షిప్రమధిగమ్యాథ యూథపా యూథపర్షభమ్ |
 హరయౌ వానరశ్రేష్ఠం పరివార్యపతస్థిరే || 8 ||

ఏవమేకాయనగతాః ప్లవమానా గిరేర్నిలిమ్ |
 ప్రకంపయంతో వేగేన గిరిణాం శిఖరాణ్యపి || 9 ||

తతః శాఖామృగాః సర్వే ప్లవమానా మహాబలాః |
 బభంజుశ్చ నగాంస్తత్ర పుష్పితాన్ దుర్గసంశ్రితాన్ || 10 ||

ఆప్లవంతో హరివరాః సర్వతస్తం మహాగిరిమ్ |
 మృగమార్ఘారశార్థూలాంస్త్రాసయంతో యయుస్తదా || 11 ||

తతః సుగ్రీవసచివాః పర్వతేంద్రం సమాశ్రితాః |
 సంగమ్య కపిముఖ్యేన సర్వే ప్రాంజలయః స్థితాః || 12 ||

తతస్తం భయసంవిగ్నం వాలికిల్బిషశంకితమ్ |
 ఉవాచ హనుమాన్పాక్యం సుగ్రీవం వాక్యకోవిదః || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం-

కిష్కింధకాండ

2. ద్వితయః సర్గః - సుగ్రీవమంత్రః

సంభ్రమస్త్యజ్యతామేషః సర్వైర్వాలిక్యతే మహాన్ |
మలయోఽయం గిరివరో భయం నేహస్తి వాలినః || 14 ||

యస్మాదుద్విగ్మచేతాస్త్యం ప్రద్రుతో హరిపుంగవ |
తం క్రూరదర్శనం క్రూరం నేహ పశ్యామి వాలినమ్ || 15 ||

యస్మాత్తవ భయం సౌమ్య పూర్వజాత్ పాపకర్తణః |
స నేహ వాలీ దుష్టాత్మా న తే పశ్యామ్యహం భయమ్ || 16 ||

అహో శాఖామృగత్వం తే వ్యక్తమేవ ఘ్నవంగమ |
లఘుచిత్తతయాఽఽత్మానం న స్థాపయసి యో మతౌ || 17 ||

బుద్ధివిజ్ఞానసంపన్నః ఇంగితైః సర్వమాచర |
న హ్యబుద్ధిం గతో రాజా సర్వభూతాని శాస్తి హి || 18 ||

సుగ్రీవస్తు శుభం వాక్యం శ్రుత్వా సర్వం హనూమతః |
తతః శుభతరం వాక్యం హనూమంతమువాచ హ || 19 ||

దీర్ఘబాహూ విశాలాక్షౌ శరచాపాసిధారిణౌ |
కస్య న స్యాద్భయం దృష్ట్వా హ్యేతౌ సురసుతోపమా || 20 ||

వాలిప్రణిహితావేతౌ శంకేఽహం పురుషోత్తమా |
రాజానో బహుమిత్రాశ్చ విశ్వాసో నాత్ర హి క్షమః || 21 ||

అరయశ్చ మనుష్యేణ విజ్ఞేయాశ్చన్నచారిణః |
విశ్వస్తానామవిశ్వస్తా రంధ్రేషు ప్రహరంతి హి || 22 ||

కృత్యేషు వాలీ మేధావీ రాజానో బహుదర్శనాః |
భవంతి పరహంతారస్తే జ్ఞేయాః ప్రాకృతైర్మరైః || 23 ||

తౌ త్వయా ప్రాకృతేనైవ గత్వా జ్ఞేయౌ ఘ్నవంగమ |
ఇంగితానాం ప్రకారైశ్చ రూపవ్యాభాషణేన చ || 24 ||

లక్షయస్య తయోర్భావం ప్రహృష్టమనసౌ యది |
విశ్వాసయన్ ప్రశంసాభిరింగితైశ్చ పునః పునః || 25 ||

మమైవాభిముఖం స్థిత్యా పృచ్ఛ త్వం హరిపుంగవ |
ప్రయోజనం ప్రవేశస్య వనస్యాస్య ధనుర్ధరా || 26 ||

శుద్ధాత్మానౌ యది త్వేతౌ జానీహి త్వం ఘ్నవంగమ |
వ్యాభాషితైర్వ్యా విజ్ఞేయా స్యాద్దుష్టాదుష్టతా తయోః || 27 ||

వాల్మీకి రామాయణం-

కిష్కింధకాండ

2. ద్వితీయః సర్గః - సుగ్రీవమంత్రః

ఇత్యేవం కపిరాజేన సందిష్టో మారుతాత్తజః |
చకార గమనే బుద్ధిం యత్ర తౌ రామలక్ష్మణౌ || 27 ||

తథేతి సంపూజ్య వచస్తు తస్య తత్
కపేః సుభీమస్య దురాసదస్య చ |
మహానుభావో హనుమాన్యయౌ తదా
స యత్ర రామోఽతిబలశ్చ లక్ష్మణః || 29 ||

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే కిష్కింధకాండే ద్వితీయః
సర్గః || 2 ||

www.sanatanadharm.com